

Åreknuder (varicer) Operation

Åreknuder (varicer) er udvidede, slyngede, synlige og følelige blodårer i underhuden på lår og underben.

Åreknuder opstår, fordi veneklapperne i de overfladiske årer ikke fungerer rigtigt. Veneklapperne findes i de blodkar, som fører blodet fra benene tilbage til hjertet.

10 - 15 % af alle mænd og 15 - 20 % af alle kvinder får åreknuder med tiden. Der skønnes at være omkring 750.000 danskere med åreknuder, og der foretages godt 10.000 operationer for åreknuder om året i Danmark.

Åreknuder er ofte arvelige men ikke "farlige". De giver ikke farlige blodpropper eller andre alvorlige sygdomme.

Symptomer på åreknuder

Symptomerne kan være kosmetiske gener eller fysiske gener i form af træthed, ømhed, tyngdefornemmelse, kramper, uro, hævelse eller kløe, der kan medvirke til at beskadige huden. Der kan opstå blødning og årebetændelse.

2 - 5% af dem med åreknuder får komplikationer med hudforandringer, som kan udvikle sig til skinnedensår.

Behandling af åreknuder

Hvis du ikke får behandlet åreknuderne, vil de oftest blive værre med årene. Vi anbefaler behandling, hvis der er:

- Hudforandringer
- Sårdannelse
- Megen uro eller kramper i benene
- Væsentlige kosmetiske gener

Behandling af åreknuder

Alle behandlinger for åreknuder går ud på at fjerne eller ødelægge de dårligt fungerende blodårer. Der findes mange andre velfungerende vener i benet, så de syge vener kan godt undværes.

Fjernelse af de syge åreknuder sker i mange tilfælde via lysken, hvor man fjerner et stort blodkar fra lysken og ned til knæet. Dette kalder man også for stripping.

Overfladiske åreknuder og åreknuder bag på underbenet bliver behandlet i lokalbedøvelse gennem små snit i huden.

Vi tilbyder også skum- og varmebehandling, se særskilte vejledninger.

Forundersøgelse

Inden beslutningen om en operation for åreknuder kommer du til forundersøgelse hos en af vores speciallæger i karkirurgi. Ved forundersøgelsen fortæller du om dine gener.

Undersøgelsen består i en nøjagtig og omfattende klinisk undersøgelse. Der suppleres med en Doppler-undersøgelse, som er en ultralydsundersøgelse, med henblik på at kortlægge dine vener.

Er I enige om, at en operation er det bedste i din situation, bliver du informeret om behandlingen, efterfølgende samt om mulige bivirkninger og komplikationer ved operationen.

Forventninger

Formålet med operationen er at behandle dine gener ved at fjerne de overfladiske vener med defekte klapper evt. samtidig med, at de synlige åreknuder bliver fjernet.

Forberedelse

Vi anbefaler, at du inden operationen har læst denne folder samt folderen "Generel vejledning i forbindelse med din operation".

Faste

Du aftaler med speciallægen ved forundersøgelsen, hvordan du skal bedøves. Har du aftalt fuld bedøvelse, skal du møde fastende til operationen.

Pause med medicin

Se angående dette i folderen "Generel vejledning i forbindelse med din operation" eller "Vanlig medicin i forbindelse med din operation".

Dagkirurgi (ambulant)

Ved fuld bedøvelse bliver operationen lavet som dagkirurgi, og du kan forvente at blive udskrevet få timer senere samme dag.

Ved lokal bedøvelse og let afslappende, beroligende behandling kan du komme hjem umiddelbart efter operationen.

Operation

Inden operationen skal du have fjernet hårene på benet og i lysken med en elektrisk hårtrimmer, og speciallægen optegner åreknuderne på dit ben med tusch. Du må derfor ikke anvende creme eller cremesæbe på benene samme dag.

Operationen varer $\frac{1}{2}$ - 1 time. Der opereres i nogen tilfælde i lysken, hvor de overfladiske vener løber ned til de dybe vener.

Ofte vil man supplere med at trække et stort blodkar ud fra lysken ned til knæet (stripping af vena saphena magna).

Yderligere kan der være "utætte" blodkar mellem de overfladiske og de dybe vener. Disse frilægges og underbindes.

Hvis der er mange åreknuder rundt på benet, vil man gennem mange små snit udtrække disse blodkar.

Der bliver lagt lokalbedøvelse i sårene ved operationens afslutning.

Sårene sys eller tapes, hvis snittene er store, og der sættes steristrips og plaster på. Derudover lægges et elastikbind omkring hele benet.

Efter operationen

Efter operationen taler du med speciallægen og sygeplejersken, som informerer om planen og forholdsregler i tiden efter operationen.

Efter udskrivelsen

Smerter

Der kan komme lette smerter i benet i 1 - 2 uger efter operationen. Du kan tage almindelig smertestillende håndkøbsmedicin herfor.

Blødning (første døgn)

Bliver elastikbindet og plastrene gennemsivet af blod, skal du lægge dig ned med benet opad og trykke hårdt på det blødende sted i ca. 4 min. Herefter lægger du en ispakning på i $\frac{1}{2}$ time, med et viskestykke under. Når blødningen er standset, forstærker du forbindingen. Standser blødningen ikke, skal du kontakte os eller vagtlægen.

Støttestrømpe (TED strømpe)

En støttestrømpe giver støtte og aflaster venesystemet i dit ben. Den naturlige venepumpefunktion og veneblodets returløb til hjertet bliver forbedret, når du bruger støttestrømpe.

Det er vigtigt, at du bruger strømpen så meget som muligt i de anbefalede uger. Derved opnår du det bedst mulige kosmetiske resultat.

TED strømper fremstilles af langfibret nylon (85%) og Lycra Spandex elastik (15%). TED strømper indeholder ikke elastik af naturgummi (Latex).

Du får lettest strømpen på ved at stikke hånden ned i strømpen, tag fat i hælen og vend vrangen ud. Sørg i første omgang for at få strømpen til at sidde rigtigt på selve foden og hælen. Træk derefter resten af strømpen op ad benet.

Sørg for, at den øverste kant sidder mellem 2½ -5 cm under knæet. Eventuelle rynker og folder på strømpen skal du glatte ud.

Du kan i starten eventuelt pudre dit ben med lidt babypudder, inden du tager strømpen på. Huden skal være tør, når du tager strømpen på, ellers bliver det meget vanskeligt. Bruger du creme, skal det være optaget i huden inden, du tager strømpen på. En "glidesok" kan gøre det nemmere at få strømpen på.

Der kan gå et par dage, før du har vænnet dig til at gå med strømpen.

Vask

Du kan vaske støttestrømpen i hånden eller ved maskinvask på et finvaske-program ved max. 40 grader. Du må ikke bruge klor og blegemidler. Strømpen tørrer hurtigt på et lunt sted.

Bad

Støttebindet bør sidde i et par døgn, hvor du ikke kan tage bad. Herefter kan det fjernes, du kan gå i bad og efterfølgende tage støttestrømpen på. Du aftaler med lægen, hvor længe du skal bruge den.

Hvis du har fået steristrippastre på skal du lade dem sidde på ved bad. De falder af efter nogle dage, og der skal ikke nye på. Du skal sætte plaster på sårene, så længe det væsker eller bløder, men når sårene er tørre, skal du ikke have plaster på længere.

De første 14 dage efter operationen må du ikke gå i karbad eller svømmehal, da det øger risikoen for infektion.

Elastikbind og støttestrømper

Elastikbindet kan du tage af næste dag.

Herefter skal du benytte støttestrømpen, som du har fået med ved udskrivelsen. Du aftaler med lægen, hvor længe du skal anvende strømpen. Det er bedst at tage strømpen på om morgenen, inden benet hæver.

Hvis du har stående eller siddende arbejde, hvor du ikke bevæger dig så meget, bør du benytte støttestrømpen i mindst 6 uger og gerne længere, medmindre lægen har aftalt andet med dig.

Hævelse og misfarvning

Der kan komme hævelse af benet i de første uger og blå mærker i varierende grad. Begge dele forsvinder af sig selv.

Aktivitet / daglige gøremål

Vi anbefaler, at du holder dig i ro det første døgn for at mindske risikoen for blødning og hævelse.

Sørg for at have benet opad (over hjer-tehøjde), når du ligger / sidder.

Derefter skal du gå mange små ture, undgå at stå eller sidde stille medbenet nedad eller bøjet for lang tid ad gangen i de første par uger.

Du skal lave venepumpeøvelser ved at bevæge ankelledet op og ned mange gange om dagen.

Efter et par uger kan du genoptage normal aktivitet og sport.

Arbejde / sygemelding

Du skal forvente at være sygemeldt i 7-10 dage ved åben lyskeoperation.

Du aftaler med speciallægen, hvad du skal forvente i din situation.

Køre bil

Efter fuld bedøvelse eller hvis du har fået beroligende/smertestillende medicin undervejs, må du ikke selv køre hjem (de første 24 timer), men ellers må du køre bil, når du føler, at du kan.

Fjernelse af tråde og opfølgning

10 - 14 dage efter operationen skal du have trådene fjernet hos din egen læge. Hvis der er brugt tape eller selvopløselige tråde, er der ikke noget, der skal fjernes.

Ar

For at få så pæne ar som muligt kan du bruge tape (Micropore) på arrene. Det skal du i så fald bruge i 3 måneder, fra trådene er fjernet. Du skal kun skifte tapen en gang om ugen eller hver 2. uge. Du kan købe tape på apoteket.

Rejser

Når du rejser langt i bil, bus, tog eller fly, er det vigtigt, at du laver venepumpeøvelser og anvender støttestrømpe.

Mulige bivirkninger og komplikationer

Kraftige smerter, blødning eller vedvarende sivning

Hvis du får kraftige smerter, blødning eller vedvarende sivning fra sårene skal du kontakte os, lægevagten eller 1813.

Betændelse

Der er altid lille risiko for betændelse i forbindelse med en operation. Hvis du får tegn på betændelse, skal du kontakte os.

Nedsat følelse i huden ved sårene

De små nerver lige under huden vil ofte blive beskadiget ved operationen. Det kan give nedsat følesans i de områder.

Åreknuder igen

Hos ca. 10 % af dem, som bliver opereret for åreknuder, kommer der åreknuder igen inden for 5 år.

Aleris Hospitaler - Vest

Aalborg

Sofiendalsvej 97
DK - 9200 Aalborg SV
Tlf. +45 3637 2750
aalborg@aleris.dk

Esbjerg

Bavnehøjvej 2
DK - 6700 Esbjerg
Tlf. +45 3637 2700
esbjerg@aleris.dk

Aarhus

Brendstrupgårdsvej 21 A, 1. sal
DK - 8200 Aarhus N
Tlf. +45 3637 2500
aarhus@aleris.dk

Herning

Poulsgade 8, 2. sal
DK - 7400 Herning
Tlf. +45 3637 2600
herning@aleris.dk

Odense

J. B. Winsløvs Vej 17B
DK - 5000 Odense
Tlf. +45 3637 2880
odense@aleris.dk

Aleris Hospitaler - Øst

København

Gyngemose Parkvej 66
DK - 2860 Søborg
Tlf. +45 3817 0700
kobenhavn@aleris.dk

Ringsted

Haslevvej 13
DK - 4100 Ringsted
Tlf. +45 5761 0914
ringsted@aleris.dk

www.aleris.dk

KPHB14
KPHD15